

vriend van Petrus Codde. Hij teekent in 1702 niet mee om Codde vrij te pleiten en zijn volgende statie Kromme Mijdrecht en de Hoef is voor Rome behouden gebleven. Dit moge volstaan om blijkbaar te maken, dat de geschiedenis van het Oud-Katholicisme te Delfshaven niet voor 1692 kan aanvangen.

Heel anders stond het echter met den vierden pastoor Laurens van Rhemmen ¹⁾, die hier in de tweede helft van December 1692 aankwam en er bijna 37 jaar pastoreerde. Hij overleed den 18den Mei 1729 te Delfshaven. Dit lange pastoraat omvat den kritieksten tijd, waarin elke pastoor voor de noodzakelijkheid kwam kleur te bekennen *bij* en ten minste *na* de door Rome in 1702 uitgesproken suspensie van den vikaris Petrus Codde.

Ten opzichte van Laurens van Rhemmen hebben we bepaalde zekerheid van zijn houding tegenover het proces-Codde. Onder de „meer dan driehonderd” priesters, die zich in 1702 tot de curie richtten met een getuigenis ten gunste van Codde en zijn handhaving verzochten, vinden we ook zijn naam: „Laurentius van Remmen, pastor in portu Delphensi” ²⁾. Nu is het waar, dat er niet weinigen onder de ondertekenaars zijn, die later het gezag van den pauselijken nuntius zouden erkennen, en kan dus het voorkomen van Laurens van Rhemmen's naam onder het bewuste stuk niet als geheel afdoende beschouwd worden om te beslissen over zijn gevoelens. Zijn antecedenten in aanmerking genomen, kunnen wij er echter niet aan twijfelen, of hij heeft in zijn gevoelens volhard tot zijn dood, en in 1723 den gekozen aartsbisschop Steenoven als wettige overheid erkend. Er is dus alle reden om de geschiedenis van het Oud-Katholicisme te Delfshaven te doen beginnen met de komst aldaar van pastoor Laurens van Rhemmen, welke valt tusschen 11 en 20 December 1692.

De houding van Laurens van Rhemmen was beslissend

1) De naam wordt in de Bat. Sacra en de Hist. Ep. Ultr. gespeld als Remmen, Rennen en Van Remmen. De vikaris Codde spelt Remmen of Remme, maar de betrokkene zelf steeds Van Rhemmen.

2) Zie: H. F. van Heussen, Batavia Sacra, Brussel 1714 (1754), dl. II pag. 518-521.